

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-806/23-T

Název	Základní škola Vrbno pod Pradědem, okres Bruntál, příspěvková organizace
Sídlo	Školní 477, 793 26 Vrbno pod Pradědem
E-mail	skola@zsvrbno.cz
IČO	70645515
Identifikátor	600132137
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zdeněk Bártek
Zřizovatel	město Vrbno pod Pradědem
Místa inspekční činnosti	Školní 477, 793 26 Vrbno pod Pradědem Komenského 290, 793 26 Vrbno pod Pradědem
Inspekční činnost na místě	3. 4. 2023 – 5. 4. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Vrbno pod Pradědem, okres Bruntál, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny. Škola má tři místa poskytovaného vzdělávání, budovu pro třídy 1. a 2. ročníku, budovu pavilonového typu, ve které se nacházejí kmenové třídy 3. až 9. ročníku, odborné učebny a školní jídelna a budovu školní družiny.

V základní škole se k termínu inspekční činnosti vzdělávalo v 18 třídách 343 žáků, z toho 90 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 5 žáků s odlišným mateřským jazykem. 20 žáků bylo vzděláváno podle individuálního vzdělávacího plánu. Počet žáků školy v posledních letech mírně klesá, počet žáků s potřebou podpůrných opatření naopak roste. K zájmovému vzdělávání ve třech odděleních školní družiny bylo přihlášeno celkem 90 žáků školy, zájmové aktivity pro žáky zajišťuje také školní klub, který i v ranních hodinách nabízí činnosti pro dojíždějící žáky 2. stupně. Školní stravování zajišťuje vlastní školní jídelna. Informace o subjektu jsou dostupné na webových stránkách školy www.skola@zs.vrbno.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve funkci od září 2009, při vedení organizace vychází z dlouholetých získaných zkušeností a dovedností. Dbá na udržování tradic školy, její otevřenost veřejnosti, důraz klade na podporu vzdělávacích podmínek a obnovu materiálního vybavení. Vybrané kompetence účelně delegoval na dva zástupce ředitele.

Pedagogický sbor prošel v poslední době častými obměnami, které však vedení školy efektivně řeší a vyhledává kvalifikované pedagogy, což v daném regionu dle vyjádření ředitele školy není snadné. Současné složení umožňuje v požadovaném rozsahu naplňovat platné školní vzdělávací programy pro základní a zájmové vzdělávání. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zohledňuje individuální zájmy vyučujících, metodických orgánů a nabídku vzdělávacích institucí. Hospitační činnost realizuje zejména ředitel školy a jeho zástupci, v menší míře vedoucí metodických orgánů. Většina pedagogů považuje četnost zpětné vazby za dostatečnou, její vliv na další práci hodnotí pozitivně téměř polovina z nich. Nejvíce přínosná je pro ně spolupráce s ostatními kolegy, možnosti vzájemných hospitací jsou však pedagogy využívány v menší míře. Vnitřní šetření ukázalo nedostatečnou podporu komunikace v rovině vztahů mezi vedením, pedagogy a žáky. Aktuální informace jsou zaměstnancům předávány na pracovních poradách a na jednáních pedagogické rady.

Školní družina využívá ke své činnosti rozsáhlé prostory v samostatné budově. K pohybovým činnostem a dalším aktivitám je využívána při příznivých povětrnostních podmínkách školní zahrada, v chladnějším období školního roku je využívána menší tělocvična. Efektivní trávení volného času podpořené pestrou nabídkou kroužků umožňuje zejména starším žákům školní klub.

Stravování je zajišťováno vlastní školní jídelnou, která při sestavování jídelních lístků používá nastavený trend pestré a nutričně vyvážené stravy s možností výběru ze dvou hlavních jídel.

Škola vytváří dobré předpoklady pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Vstupy do budov byly v době inspekční činnosti zabezpečeny proti vniknutí a pohybu cizích osob. Kniha úrazů je vedena elektronicky pro školu, školní družinu i školní klub. Vzhledem k vyšší

úrazovosti chybí zpracovaná podrobnější analýza úrazů a účinný kontrolní systém k hlášení úrazů pojišťovně.

Vedení školy za výrazné podpory zřizovatele průběžně usiluje o zkvalitňování materiálních podmínek. Ředitel školy účelně hospodáří s finančními prostředky, které využívá pro realizaci strategických oblastí rozvoje školy a jejich priorit zaměřených na vybudování zázemí pro žáky i zaměstnance, inovaci prostor a zkvalitnění výchovy a vzdělávání. Od minulé inspekční činnosti v roce 2015 se podařilo zrekonstruovat počítačové učebny, učebny cizích jazyků, chemie, část sociálního zařízení a dva výtahy umožňující bezbariérový přístup.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitační činnost proběhla napříč ročníky na prvním i druhém stupni u většiny přítomných učitelů. Společným znakem výuky i souvisejících činností byla přátelská atmosféra a vzájemný respektující vztah mezi vyučujícími a žáky, s důrazem na dodržování dohodnutých pravidel. Výuka byla většinou dobře promyšlená, připravené úkoly byly ve velké míře zaměřeny na procvičování a prohlubování znalostí, méně na probírání nového učiva. Vzdělávací cíle byly nejčastěji žákům sděleny v úvodu vyučování, metody výuky jejich dosažení podporovaly, jejich efektivní vyhodnocování žáky však zejména na druhém stupni obvykle chybělo. Během výuky učitelé často podněcovali žáky k úsilí plnit úkoly, poskytovali jim dostatek času k jejich řešení, dílčí pokroky podporovali průběžnou zpětnou vazbou, účinnost by zvýšila výraznější orientace na formativní charakter. Pedagogové většinou přiměřeně a jasně formulovali požadavky, které vycházely z poznatků vyvozených v předchozích hodinách, úroveň komunikace odpovídala věku žáků v konkrétních ročnících. Organizace činností v hodinách byla ve větší míře postavena na frontální komunikaci vyučujících se třídou a úkolech pro samostatnou práci žáků, objevovalo se však i zadávání úkolů podporujících vzájemnou spolupráci ve skupinách nebo dvojicích. Pro efektivnější motivaci žáků a snadnější zpětnou vazbu při plnění zadaných úkolů by bylo vhodné účelnější a širší využití didaktické techniky. Příležitosti pro vyhledávání informací z různých zdrojů samotnými žáky, jejich třídění a využití byly ojedinělé. Podnětné bylo propojení probíraného učiva v souvislostech s reálným životem a praktická výuka podporující manuální zručnost a rozvoj polytechnických dovedností. Efektivní metody cíleně rozvíjející u žáků schopnosti kritického myšlení byly zařazovány zejména v nižších ročnících. Diferenciace spojená s rozdílnou náročností zadávaných úloh dle individuálních schopností byla uplatněna jen občas, žáci většinou plnili úkoly se stejným stupněm obtížnosti. V závěru vyučovacích jednotek chyběl zpravidla přiměřený časový prostor pro vyjádření individuálních pocitů žáků, systematické výraznější sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení, stručné shrnutí bylo provedeno v minimální míře alespoň vyučujícími. V době inspekční činnosti byly velmi vhodně zařazeny aktivity a činnosti podporující propojení s lidovými zvyky a tradicemi, spolupráci žáků napříč ročníky podněcoval projektový den organizovaný školním parlamentem.

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami odpovídala charakteru a náročnosti vyučovacích hodin, většinou byla prováděna zodpovědně. Vyučující dokázali reagovat na aktuální potřeby žáků, v konkrétních případech efektivně využívali spolupráci s asistenty pedagoga. Do výuky byli podnětně zapojeni i žáci s odlišným mateřským jazykem.

V rámci sledovaných činností školní družiny a školního klubu se střídaly odpočinkové a zájmové činnosti umožňující žákům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností. Dominující byla vlastní aktivita žáků, která jim přináší radost a uspokojení, činnosti

probíhají ve skupinách či individuálně, organizovaně či spontánně. Při vzdělávání převládala přátelská atmosféra.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má vytvořeny mechanismy pro zjišťování a vyhodnocování především individuálních výsledků vzdělávání žáků. Pedagogové ověřují úroveň dosažených znalostí, vědomostí a dovedností běžnými způsoby (aktivita ve výuce, ústní a písemné zkoušení). V jednotlivých ročnících používají vlastní srovnávací testy v předmětech český jazyk a matematika. Souhrnné výsledky vzdělávání jsou projednávány na jednáních pedagogické rady. Výsledky jsou v posledních letech stabilní, ve školním roce 2021/2022 dosáhla vyznamenání více než polovina žáků, neprospělo pět žáků. Škola přijímá konkrétní opatření nabídkou doučování nebo individuálního přístupu. Čtvrtletně je ředitelem školy prováděno srovnání výsledků vybraných předmětů, které slouží jako podklad pro opatření vyučujících pro výuku v dalším období. Výsledky vzdělávání vyplývající z externího výběrového zjišťování výsledků žáků jsou dlouhodobě slabé a žáci 5. a 9. tříd vykazují nižší úspěšnost ve srovnání s celorepublikovými výsledky např. v matematice, českém jazyce, přírodovědné gramotnosti nebo dovednostech usnadňujících učení. Mohlo by je posílit využití uvolněných úloh z mezinárodních šetření nebo například srovnání výsledků vzdělávání s obdobnými školami v hlavních předmětech či gramotnostech žáků. V počtu výchovných opatření převažují motivační pochvaly a ocenění nad opatřeními k posílení kázně, sníženým stupněm z chování bylo hodnoceno minimum žáků. Podobné výsledky byly zaznamenány i v předchozích školních letech. Neomluvená absence je vykazována u jednotlivců, problémy jsou ihned řešeny s třídními učiteli, se zákonnými zástupci a školním poradenským pracovištěm. Škola sleduje výsledky žáků při přijímání ke vzdělávání na středních školách, převažují žáci přijímání do oborů vzdělání s maturitní zkouškou nad počtem žáků přijímaných v oborech vzdělání s výučním listem. Informace o úspěšnosti žáků v navazujícím vzdělávání získává škola především při osobním kontaktu s absolventy.

Školní poradenské pracoviště pracuje efektivně ve složení výchovný poradce (zároveň kariérový poradce), metodička prevence, školní psycholog, žákům se speciálními vzdělávacími potřebami se věnuje speciální pedagožka ve spolupráci se zástupkyní ředitele, která koordinuje práci asistentů pedagoga. Setkávají se podle potřeby, případné problémové situace bezodkladně řeší podle nastavených pravidel. Projevy rizikového chování se daří udržovat na minimální úrovni účinným preventivním působením. Klima tříd průběžně zjišťuje školní psycholog a s výsledky ve spolupráci s třídními učiteli efektivně pracuje. Formou kroužku škola zajišťuje nad rámec logopedickou péči pro žáky. Výborně pracuje na škole žakovský parlament, jeho členové se každý týden pravidelně scházejí, organizují akce napříč ročníky a umožňují žákům částečně se podílet na chodu školy. Podpora správných vzorů chování pomáhá vytvářet žádoucí vztahy a upevňovat příznivé klima v třídních kolektivech.

Ve školní družině i školním klubu jsou žáci úspěšně motivováni k plnohodnotnému trávení volného času. Jejich seberealizaci, rozvoj individuálních zájmů, dovedností a nadání podporuje pestrá nabídka zájmových aktivit.

Škola pořádá akce podporující plnění koncepčních cílů, vytváří motivační prostředí pro zapojení co největšího počtu žáků do širokého spektra individuálních i týmových soutěží (sportovních, vědomostních, uměleckých), do školních aktivit a projektů, rozvíjí jednotlivé klíčové kompetence. Vzdělávací nabídku obohacuje součinnost školy s mnoha partnery. Cílená aktivní spolupráce s mateřskými školami, dětským domovem, místními spolky a organizacemi přispívají k sociálnímu a osobnostnímu rozvoji žáků.

Předávání informací zákonným zástupcům se uskutečňuje prostřednictvím žákovských knížek, formou konzultací a třídních schůzek i na neformálních setkáních.

Závěry

Vývoj školy

- Doporučení z minulé inspekční činnosti v listopadu 2015 týkající se praktického využívání teoretických poznatků v oblasti prevence sociálně patologických jevů škola naplňuje.
- Zlepšení materiálních podmínek (odborné učebny, pracovní zázemí, bezbariérovost).
- Zavedení pozice školního psychologa.
- Častá, většinou přirozená obměna pedagogického sboru.

Silné stránky

- Aktivní zapojení žáků do pestré zájmové činnosti v rámci školní družiny a školního klubu umožňuje jejich osobnostní rozvoj a podporu talentů.
- Zavedením školního parlamentu škola podporuje angažovanost žáků, jejich sociální a občanské kompetence a přispívá ke zlepšování vztahů mezi žáky napříč ročníky.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Pedagogové zařazují v menší míře formy výuky, které by učily žáky pracovat s informačními zdroji, uplatňovat sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení a umožňovaly diferencovat úkoly jak směrem k žákům pracujícím rychlejším tempem, tak k žákům vyžadujícím účinnější podporu.
- Vnitřní kontrolní systém nastavený vedením školy a účelnost komunikace podporující prosociální vztahy mezi vedením, pedagogy a žáky neposkytuje v některých oblastech vždy spolehlivou zpětnou vazbu.
- Dílčí rozdíly mezi interním a externím ověřováním vzdělávacích výsledků žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Rozvíjet schopnost žáků účelně využívat různé informační zdroje a s tím související využití didaktické techniky.
- Poskytovat žákům formativní zpětnou vazbu a podporovat je v dovednosti provádět efektivní sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení.
- Zaměřit se ve výuce na vhodnou cílenou diferenciaci a odlišnou náročnost zadávaných úloh vzhledem k individuální úrovni vědomostí a dovedností žáků s ohledem na podporu žáků nadaných a žáků se zájmem o výuku.
- Upravit nastavení kontrolního systému a stanovit zodpovědnost příslušných pracovníků za jednotlivé oblasti. Zpracovat analýzu, zaměřit se na rozsáhlejší osvětu a prevenci předcházení úrazů při sportovních aktivitách a zajistit účinný kontrolní systém k hlášení úrazů pojišťovně.
- Zintenzivnit systém komunikace mezi vedením školy, pedagogy a žáky, podporovat vzájemné hospítace.
- Vyhodnocovat účinnost přijímaných opatření, které se vztahují k výsledkům vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro život“ platný ve školním roce 2022/2023
2. Školní vzdělávací programy pro zájmové vzdělávání platné ve školním roce 2022/2023
3. Školní matrika vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
4. Dokumentace školního poradenského pracoviště včetně dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
5. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
6. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků za školní rok 2022/2023
7. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
8. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2022/2023
9. Hospitační záznamy vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
10. Zápisy z jednání pedagogické rady a pracovních porad ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
11. Výroční zprávy za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
12. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků pro školní rok 2022/2023 k datu inspekční činnosti (vzorek)
13. Dokumentace ke školnímu stravování pro školní rok 2022/2023 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Irma Novotná, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Svačinová,
školní inspektorka

Ing. Mgr. Hana Červenková,
školní inspektorka

Ing. Klára Kudlíková,
kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.